

Advies Raad van State betreffende het voorstel van wet tot wijziging van de Pensioenwet en enige andere wetten in verband met de invoering van een algemeen pensioenfonds (Wet algemeen pensioenfonds)

Nader Rapport

Datum 17 december 2014

Nader rapport inzake het voorstel van wet tot wijziging van de Pensioenwet en enige andere wetten in verband met de invoering van een algemeen pensioenfonds (Wet algemeen pensioenfonds)

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 21 oktober 2014, no. 2014002006, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen.

Dit advies, gedateerd 26 november 2014, nr. W12.14.0383/III, bied ik U hierbij aan.

Het voorstel geeft de Afdeling advisering van de Raad van State geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen.

Wel is het nodig gebleken om de memorie van toelichting aan te passen op het punt van de btw-behandeling van een algemeen pensioenfonds. Dit naar aanleiding van een analyse van de Staatssecretaris van Financiën over het ATP arrest van het Hof van Justitie EU (Kamerstukken II 2014/15, 32 043, nr. 228).

Het ATP-arrest gaat in hoofdzaak om de vraag of het beheer van een pensioenfonds vrijgesteld is van btw. Ook is het Hof van Justitie EU ingegaan op de vraag welke diensten onder het begrip vrijgesteld beheer vallen.

Na analyse van het ATP-arrest is vervolgens gekeken hoe deze materie gezien moet worden in relatie tot het algemeen pensioenfonds. De uitkomst daarvan is pas recentelijk beschikbaar gekomen.

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Klijnsma.*

Advies Raad van State

No. W12.14.0383/III

's-Gravenhage, 26 november 2014

Aan de Koning

Bij Kabinetsmissive van 21 oktober 2014, no.2014002006, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet tot wijziging van de Pensioenwet en enige andere wetten in verband met de invoering van een algemeen pensioenfonds (Wet algemeen pensioenfonds), met memorie van toelichting.

Het voorstel van wet geeft de Afdeling advisering van de Raad van State geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen. De Afdeling geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Gelet op artikel 26, zesde lid jo vijfde lid, van de Wet op de Raad van State, is de Afdeling van oordeel dat openbaarmaking van dit advies achterwege kan blijven.

*De vice-president van de Raad van State,
J.P.H. Donner.*

Tekst zoals toegezonden aan de Raad van State: Wijziging van de Pensioenwet en enige andere wetten in verband met de invoering van een algemeen pensioenfonds (Wet algemeen pensioenfonds)

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een algemeen pensioenfonds in te voeren;

Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Pensioenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In alfabetische volgorde wordt een definitie ingevoegd, luidende:

- *algemeen pensioenfonds*: een pensioenfonds dat een of meerdere pensioenregelingen uitvoert en daarvoor een afgescheiden vermogen aanhoudt per collectiviteitskring als bedoeld in artikel 123;

2. De definitie van ondernemingspensioenfonds komt te luiden:

- *ondernemingspensioenfonds*: een pensioenfonds verbonden aan een onderneming of een groep;

3. In de definitie van pensioenfonds wordt 'rechtspersoon' vervangen door: stichting.

4. In de definitie van pensioenuitvoerder wordt 'een bedrijfstakpensioenfonds' vervangen door: een bedrijfstakpensioenfonds, een algemeen pensioenfonds.

B

In artikel 2 vervallen het elfde en twaalfde lid, onder vernummering van het dertiende en veertiende lid tot het elfde en twaalfde lid.

C

Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel h, wordt 'een verzekeraar of premiepensioeninstelling' vervangen door 'een verzekeraar, een premiepensioeninstelling of een algemeen pensioenfonds', wordt 'de verzekeraar of de premiepensioeninstelling' vervangen door 'de verzekeraar, de premiepensioeninstelling of het algemeen pensioenfonds' en vervalt aan het slot 'en'.

2. In het eerste lid, onderdeel i, wordt de punt vervangen door een puntkomma.

3. Aan het eerste lid worden drie onderdelen toegevoegd, luidende:

- j. de kosten die verband houden met de uitvoering van de pensioenregeling en die in mindering kunnen worden gebracht op een afgescheiden vermogen dat wordt aangehouden door een algemeen pensioenfonds;
- k. de kosten die ten laste kunnen worden gebracht van de premie voor een afgescheiden vermogen dat wordt aangehouden door een algemeen pensioenfonds; en
- l. de afspraken die met een algemeen pensioenfonds worden gemaakt over de kwaliteit van de dienstverlening.

4. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

- 3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking

tot de kosten, bedoeld in het eerste lid, onderdeel j en k en de afspraken, bedoeld in het eerste lid, onderdeel l.

D

Artikel 28, derde lid, komt te luiden:

3. Bij een algemeen pensioenfonds worden de voorgaande twee leden toegepast per afgescheiden vermogen.

E

Artikel 100, derde lid, komt te luiden:

3. In het paritaire bestuur van een algemeen pensioenfonds is het eerste lid van overeenkomstige toepassing voor zover het algemeen pensioenfonds een pensioenregeling uitvoert voor een of meer bedrijfstakken of delen van een bedrijfstak; is het tweede lid van overeenkomstige toepassing voor zover het algemeen pensioenfonds een pensioenregeling uitvoert voor een onderneming of groep en is artikel 109 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling van overeenkomstige toepassing voor zover het algemeen pensioenfonds een beroepspensioenregeling uitvoert als bedoeld in artikel 1 van die wet.

F

Aan artikel 102 wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Het tweede en derde lid is van overeenkomstige toepassing voor zover een algemeen pensioenfonds met een paritair bestuur een pensioenregeling uitvoert voor een onderneming of groep.

G

In artikel 103 wordt, onder vernummering van het derde lid tot vierde lid, na het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:

3. Het intern toezicht bij een algemeen pensioenfonds met een paritair of onafhankelijk bestuur wordt uitgeoefend door een raad van toezicht.

H

Artikel 104, derde lid, onderdeel f, komt te luiden:

- f. het beleid inzake het aangaan en beëindigen van uitvoeringsovereenkomsten door een algemeen pensioenfonds; en.

I

Artikel 111, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel l wordt de puntkomma vervangen door: ; en.
2. Onderdeel m vervalt, onder verlettering van onderdeel n tot onderdeel m.

J

In het opschrift van artikel 112 en het eerste en tweede lid, wordt 'pensioenfonds' vervangen door: ondernemingspensioenfonds of bedrijfstakpensioenfonds.

K

Na artikel 112 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 112a. Vergunning en werkkapitaal algemeen pensioenfonds

1. Het is verboden zonder een daartoe door de toezichthouder verleende vergunning in Nederland het bedrijf van een algemeen pensioenfonds uit te oefenen.

2. De toezichthouder verleent op aanvraag een vergunning als bedoeld in het eerste lid indien de aanvrager zetel heeft in Nederland en aantoont dat zal worden voldaan aan het achtste lid en de artikelen 33, 34, 99, tweede lid, 101, 101a, 102a, 103, derde of vierde lid, 104, 105, eerste lid, 106, 106a, 111 en 143.
3. De aanvraag van de vergunning geschiedt onder opgave van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen gegevens.
4. Aan de vergunning kunnen voorschriften worden verbonden en beperkingen worden gesteld met het oog op de belangen die deze wet beoogt te beschermen.
5. De toezichthouder kan de door hem verleende vergunning wijzigen of intrekken.
6. De vergunning is persoonlijk en niet overdraagbaar.
7. Een algemeen pensioenfonds meldt binnen drie maanden aan de toezichthouder:
 - a. dat gestart is met het gebruikmaken van de vergunning; en
 - b. het aanhouden van een nieuw afgescheiden vermogen.Artikel 112, derde lid, is van overeenkomstige toepassing bij deze meldingen.
8. Een algemeen pensioenfonds beschikt over voldoende werkkapitaal.
9. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot dit artikel die onder meer betrekking hebben op de aanvraag, de procedure, de omstandigheden die kunnen leiden tot het wijzigen of intrekken van de vergunning en het werkkapitaal.

L

Artikel 115 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'pensioenfonds' vervangen door 'ondernemingspensioenfonds of een bedrijfstakpensioenfonds' en er wordt een zin toegevoegd, luidende: Een algemeen pensioenfonds met een paritair bestuur of een paritair gemengd dan wel omgekeerd gemengd bestuur stelt een verantwoordingsorgaan in voor elke collectiviteitkring.
2. In het tweede lid komen de tweede en derde zin te luiden: Bij een algemeen pensioenfonds wordt het voorgaande beoordeeld aan de hand van de onderlinge getalsverhoudingen binnen de collectiviteitkring waarvoor het verantwoordingsorgaan is ingesteld. De leden van het verantwoordingsorgaan vormen een zo evenwichtig mogelijke afspiegeling van de betreffende geleding.
3. Het achtste tot en met tiende lid wordt vernummerd tot tiende tot en met twaalfde lid en het derde tot en met zevende lid wordt vernummerd tot het vierde tot en met achtste lid.
4. Na het tweede lid wordt een lid ingevoegd, luidende:
 3. Indien een verantwoordingsorgaan van een algemeen pensioenfonds bij een collectiviteitkring hoort die bestaat uit meer dan een onderneming of groep, bedrijfstak of beroepspensioenregeling als bedoeld in artikel 1 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling dan wel een combinatie hiervan, wordt iedere onderneming of groep, bedrijfstak dan wel beroepspensioenregeling door ten minste een deelnemer en een pensioengerechtigde vertegenwoordigd in het verantwoordingsorgaan.
5. Aan het zesde lid (nieuw) wordt een zin toegevoegd, luidende: Bij een algemeen pensioenfonds wordt het voorgaande beoordeeld aan de hand van de ledenaantallen binnen de collectiviteitkring waarvoor het verantwoordingsorgaan is ingesteld.
6. In het zevende lid (nieuw) wordt 'vierde en vijfde lid' vervangen door: vijfde en zesde lid.
7. Aan het achtste lid (nieuw) wordt een zin toegevoegd, luidende: Bij een algemeen pensioenfonds wordt dit lid toegepast per verantwoordingsorgaan.
8. Na het achtste lid wordt een lid ingevoegd, luidende:
 9. Een verantwoordingsorgaan van een algemeen pensioenfonds heeft uitsluitend de taken en bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan voor zover ze betrekking hebben op de collectiviteitkring waarvoor het verantwoordingsorgaan is ingesteld. Het verantwoordingsor-

gaan stelt in overleg met het bestuur van het algemeen pensioenfonds een regeling vast ten aanzien van deze taken en bevoegdheden.

M

In artikel 115a, derde lid, wordt in onderdeel i de puntkomma vervangen door ‘; en’, vervalt onderdeel j en wordt onderdeel k verletterd tot onderdeel j.

N

Artikel 115b wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt ‘pensioenfonds’ vervangen door ‘ondernemingspensioenfonds of een bedrijfstakpensioenfonds’ en er wordt een zin toegevoegd, luidende: Een algemeen pensioenfonds met een onafhankelijk of onafhankelijk gemengd bestuur stelt een belanghebbendenorgaan in voor elke collectiviteitkring.
2. Onder vernummering van het derde tot en met vijfde lid tot vierde tot en met zesde lid wordt na het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:
 3. Een belanghebbendenorgaan van een algemeen pensioenfonds heeft uitsluitend de taken en bevoegdheden van het belanghebbendenorgaan voor zover ze betrekking hebben op de collectiviteitkring waarvoor het belanghebbendenorgaan is ingesteld. Het belanghebbendenorgaan stelt in overleg met het bestuur van het algemeen pensioenfonds een regeling vast ten aanzien van deze taken en bevoegdheden.

O

Artikel 115c, negende lid, onderdeel d, komt te luiden:

- d. wijziging van de collectiviteitkring, bedoeld in artikel 123;

P

Aan artikel 117 wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Bij een algemeen pensioenfonds maken de basispensioenregeling en de vrijwillige pensioenregeling die in aanvulling op deze basispensioenregeling wordt uitgevoerd deel uit van hetzelfde afgescheiden vermogen.

Q

Na artikel 121 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 121a. Uitbreiding werkingssfeer verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds

Artikel 121 is van overeenkomstige toepassing bij uitbreiding van de werkingssfeer van een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds met een bedrijfstak of deel van een bedrijfstak waarbij deelneming aan het bedrijfstakpensioenfonds voor in die bedrijfstak werkzame personen niet verplicht is gesteld.

R

Artikel 123 komt te luiden:

Artikel 123. Uitvoeren van meerdere pensioenregelingen en rangregeling

1. Indien een ondernemingspensioenfonds of een bedrijfstakpensioenfonds meerdere pensioenregelingen uitvoert vormen deze pensioenregelingen financieel een geheel. Een algemeen pensioenfonds houdt een afgescheiden vermogen aan voor iedere collectiviteitkring. Een collectiviteitkring bestaat uit een of meerdere pensioenregelingen.
2. De werkingssfeer van de collectiviteitkring, bedoeld in het eerste lid, wordt vastgelegd in de statuten door omschrijving van de pensioenregelingen en vermelding van de uitvoeringsovereenkomsten die onderdeel uitmaken van de collectiviteitkring.

3. Het vermogen voor een collectiviteitkring is een afgescheiden vermogen dat, onverminderd artikel 129 en het vijfde lid, uitsluitend dient tot voldoening van vorderingen die voortvloeien uit:
 - a. kosten die verband houden met de uitvoering van de pensioenregeling die volgens de uitvoeringsovereenkomst ten laste kunnen worden gebracht van het vermogen; en
 - b. pensioenaanspraken en pensioenrechten van deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden bij dat vermogen.
4. Indien het afgescheiden vermogen bij vereffening ontoereikend is voor voldoening van de vorderingen, dient het vermogen ter voldoening van de vorderingen in de volgorde van het derde lid.
5. In geval van een faillietverklaring van een algemeen pensioenfonds worden de boedelschulden, overeenkomstig de bepalingen van de Faillissementswet, al naar gelang de aard van de betrokken boedelschuld hetzij omgeslagen over ieder deel van de boedel, hetzij uitsluitend van een bepaalde bate van de boedel afgetrokken.

S

In artikel 125a wordt 'Indien een ondernemingspensioenfonds op grond van artikel 123, tweede of derde lid, gescheiden vermogens' vervangen door: Indien een algemeen pensioenfonds afgescheiden vermogens.

T

Artikel 125b vervalt.

U

In artikel 176, eerste lid, wordt '112, 113' vervangen door: 112, 112a, 113.

V

Aan artikel 220a worden drie leden toegevoegd waarvan de nummering aansluit op het laatste lid van dat artikel:

- #1. Op een op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel A, onder 2, van de Wet algemeen pensioenfonds bestaand ondernemingspensioenfonds verbonden aan meerdere ondernemingen of groepen als bedoeld in de definitie van ondernemingspensioenfonds in artikel 1, zoals dat luidde voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel A, onder 2, van de Wet algemeen pensioenfonds blijven tot uiterlijk 5 jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel A, onder 2, van de Wet algemeen pensioenfonds de voor deze ondernemingspensioenfonds gestelde regels in de artikelen 1, 2, elfde en twaalfde lid, 28, derde lid, 100, derde lid, 111, eerste lid, onderdeel m, 115, tweede lid, 115a, derde lid, onderdeel j, 123 en 125a, zoals deze luiden voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel A, onder 2, van de Wet algemeen pensioenfonds, van toepassing.
- #2. Een voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel A, onder 3, van de Wet algemeen pensioenfonds bestaand pensioenfonds dat op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel A, onder 3, van de Wet algemeen pensioenfonds niet voldoet aan de definitie van pensioenfonds, bedoeld in artikel 1, omdat het geen stichting is, wordt gelijkgesteld met een pensioenfonds als bedoeld in artikel 1.
- #3. Indien een andere pensioenuitvoerder een algemeen pensioenfonds wordt is sprake van een situatie als bedoeld in artikel 83, eerste lid, onderdeel a.

ARTIKEL II

De Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt als volgt gewijzigd:

A

In het opschrift van hoofdstuk 1 wordt 'Definities' vervangen door: Definities en toepassingsgebied.

B

Na artikel 4 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4a. Regeling voor uitvoering door algemeen pensioenfonds

1. Voor zover een algemeen pensioenfonds als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet voor de uitvoering van een of meerdere beroepspensioenregelingen een afgescheiden vermogen aanhoudt is hetgeen bij of krachtens de artikelen 1 tot en met 34, 36 tot en met 105a, 109a, 115 tot en met 118, 120 tot en met 214 is bepaald van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat daarbij voor beroepspensioenfonds wordt gelezen: algemeen pensioenfonds.
2. Artikel 35 is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat in de uitvoeringsovereenkomst met een algemeen pensioenfonds ook een regeling wordt opgenomen met betrekking tot:
 - a. de voorwaarden die gelden bij beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst, bedoeld in het eerste lid, onderdeel h;
 - b. de kosten die verband houden met de uitvoering van de beroepspensioenregeling en die in mindering kunnen worden gebracht op een afgescheiden vermogen dat wordt aangehouden door een algemeen pensioenfonds;
 - c. de kosten die ten laste kunnen worden gebracht van de premie voor een afgescheiden vermogen dat wordt aangehouden door een algemeen pensioenfonds; en
 - d. de afspraken die met een algemeen pensioenfonds worden gemaakt over de kwaliteit van de dienstverlening.
3. Indien een beroepspensioenfonds een algemeen pensioenfonds wordt is sprake van een situatie als bedoeld in artikel 91, eerste lid, onderdeel a.
4. Artikel 110f is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat voor verantwoordingsorgaan wordt gelezen: verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan.
5. De beroepspensioenregelingen die onder dezelfde verplichtstelling vallen vormen financieel een geheel en zijn, voor de toepassing van artikel 123 van de Pensioenwet, een collectiviteitkring waarvoor een algemeen pensioenfonds een afgescheiden vermogen aanhoudt. De vrijwillige pensioenregeling maakt deel uit van het zelfde afgescheiden vermogen als de basispensioenregeling.
6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot de kosten, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b en c en de afspraken, bedoeld in het tweede lid, onderdeel d.

ARTIKEL III

In artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vervalt in de definitie van pensioenfonds in onderdeel b 'of' en wordt, onder verlettering van onderdeel c tot onderdeel d, na onderdeel b een onderdeel ingevoegd, luidende:

- c. een algemeen pensioenfonds als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet; of.

ARTIKEL IV

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit vast te stellen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL V

Deze wet wordt aangehaald als: Wet algemeen pensioenfonds.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,